

Γ. Βλάχος: "Δεν ελπίζουμε τίποτα, φοβόμαστε τα χειρότερα"

Τετάρτη, 3 Δεκέμβριος 2008 - 09:22

Δυσανεστημένος από τη στάση που τηρεί στη δύσκολη αυτή περίοδο η κυβέρνηση έναντι του κατασκευαστικού κλάδου δηλώνει ο πρόεδρος του Συνδέσμου Τεχνικών Εταιριών Γιώργος Βλάχος. Μιλώντας στο Capital.gr, ο κ. Βλάχος υποστηρίζει πως σε αντίθεση με την τακτική που ακολουθούν άλλα ευρωπαϊκά κράτη και τις συστάσεις της Ε.Ε. και του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου για αύξηση των δημοσίων επενδύσεων, η ελληνική πολιτεία συρρικνώνει το ΠΔΕ και –όπως χαρακτηριστικά λέει– «δείχνει να μην αντιλαμβάνεται τι ακριβώς συμβαίνει και προπαντός δεν δείχνει διάθεση να αντιμετωπίσει τα προβλήματα του κλάδου». Στη συνέντευξη που ακολουθεί, ο πρόεδρος του ΣΑΤΕ τονίζει πως ο τομέας των κατασκευών βιώνει σήμερα ίσως τη χειρότερη περίοδο της ιστορίας του, ζητά την αλλαγή του συστήματος ανάθεσης δημοσίων έργων, ενώ «επιτίθεται» τόσο στο ΥΠΕΧΩΔΕ για τη δημιουργία επιχειρήσεων «δύο ταχυτήτων» όσο και στα τραπεζικά ιδρύματα για τον τρόπο με τον οποίο αντιμετωπίζουν τις τεχνικές εταιρίες.

Συνέντευξη στο Φάνη Γαβρινιώτη

- Κύριε Βλάχο, θα χαρακτηρίζατε την κατάσταση που επικρατεί σήμερα στον κλάδο ως τη χειρότερη των τελευταίων δεκαετιών; Πόσο δύσκολη είναι σήμερα η θέση στην οποία βρίσκονται οι τεχνικές εταιρίες;

- Δεν είναι ζήτημα χαρακτηρισμού, αλλά πραγματικότητας. Το σύνολο των τεχνικών εταιριών βιώνει τη χειρότερη περίοδο, καθώς χαρακτηρίζεται από την έλλειψη δημοπρατούμενων έργων, τις δίχως προηγούμενο καθυστερήσεις στις πληρωμές εκτελεσμένων έργων, τις απαράδεκτα χαμηλές τιμές εργασιών - υλικών και τον υπέρρογκο και αναγκαστικό δανεισμό που συνεπάγονται όλα αυτά. Παρά τα προβλήματα όλες οι εταιρίες αγωνίζονται για να διατηρήσουν τις θέσεις εργασίας, κάτι που φυσικά δεν εξαρτάται μόνο από αυτές.

- Εκτιμάτε ότι θα υπάρξει επιδείνωση, με περαιτέρω συρρίκνωση του κατασκευαστικού αντικειμένου, απολύσεις εργαζομένων, ακόμη και με κατάρρευση και άλλων τεχνικών εταιριών;

- Δυστυχώς δεν πρόκειται για εκτίμηση, αλλά για πρόβλεψη που καταγράφεται και στον προϋπολογισμό του κράτους για το 2009. Για παράδειγμα, το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων, μειωμένο τελικά κατά 8,8% σε σχέση με το 2008 ως ποσοστό επί του συνολικού προϋπολογισμού, μας πηγαίνει μια δεκαετία πίσω και αποδεικνύει ότι η οπτική του οικονομικού επιτελείου της κυβέρνησης δεν είναι η αναπτυξιακή πορεία, αλλά η συρρίκνωση. Κι' αυτό όταν και η Ε.Ε. και το ΔΝΤ συστήνουν στα κράτη, προκειμένου να αντιμετωπίσουν τη σημερινή κρίση και να αποφύγουν την ύφεση με τα πολλαπλασιαστικά αρνητικά της δεδομένα, να στραφούν στις δημόσιες δαπάνες σε παραγωγικούς τομείς, μεταξύ των οποίων εξέχουσα θέση κατέχουν διεθνώς οι κατασκευές υποδομών. Η κατάρρευση επιχειρήσεων θα πρέπει να αποφευχθεί, το ίδιο και οι απολύσεις, αλλά σε σημαντικό βαθμό αυτό εξαρτάται από την κυβέρνηση και όχι από τον εργοληπτικό κόσμο.

- Είναι δυνατόν να αλλάξει αυτή η κατάσταση; Ποια μέτρα θα μπορούσαν να αποτρέψουν τα χειρότερα στον κλάδο των κατασκευών;

- Φυσικά και μπορεί. Ως προς τα μέτρα, υπενθυμίζουμε ότι με νηφαλιότητα έχουμε επανειλημμένως θέσει υπόψη της κυβέρνησης τα αναγκαία μέτρα για αναστροφή της κατάστασης. Τα επιμέρους είναι πολλά, αλλά θα σταθώ στα σημαντικότερα: Κατ' αρχήν το ΠΔΕ που δεν είναι δυνατόν να συρρικνώνεται από χρόνο σε χρόνο, όταν οι ελλείψεις σε υποδομές στη χώρα μας είναι ακόμη πολύ μεγάλες και επηρεάζουν αρνητικά τη συνολική αναπτυξιακή πορεία ή αν θέλετε τη σύγκληση με τις υπόλοιπες χώρες της Ε.Ε. Έχουμε ανάγκη από έργα, αλλά αυτά θα πρέπει να είναι ενταγμένα σε ένα χρονοδιάγραμμα μεσομακροπρόθεσμο, με διασφαλισμένη χρηματοδότηση – κάτι που, άλλωστε, μας εξασφαλίζουν και τα κοινοτικά προγράμματα – έτσι ώστε οι επιχειρήσεις να γνωρίζουν εγκαίρως τι διεκδικούν και τι πρέπει να διαθέτουν για να μπορούν να διεκδικούν έργα. Πάνω απ' όλα, απαιτείται η αλλαγή του συστήματος δημοπράτησης των έργων –το σημερινό σύστημα απέδειξε ότι δεν ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις της Πολιτείας, αλλά ούτε του κατασκευαστικού κόσμου– η διασφάλιση διαφάνειας και η απλοποίηση των διαδικασιών μέσω ξεκάθαρων όρων και προδιαγραφών. Πρέπει να τονωθεί η ανταγωνιστικότητα, να ενισχυθεί η παραγωγικότητα και να επιδιωχθεί το καλύτερο δυνατόν αποτέλεσμα με τη μεγαλύτερη δυνατή οικονομία. Γενικώς θα έλεγα ότι τα έργα στη χώρα μας θα πρέπει να κατασκευάζονται από τους ικανούς και όχι από τους... θαρραλέους.

- Θεωρείτε ότι η Πολιτεία βοηθά όσο θα έπρεπε και θα μπορούσε, για να ξεπεράσει ο κλάδος τις δυσκολίες; Διαβλέπετε πραγματική πρόθεση για τη δημοπράτηση δημοσίων έργων, κάτι που θα έδινε ώθηση στην κατασκευαστική αγορά;

- Η απάντηση είναι απερίφραστα όχι. Η Πολιτεία δείχνει να μην αντιλαμβάνεται τι ακριβώς συμβαίνει και προπαντός δεν δείχνει διάθεση να αντιμετωπίσει τα προβλήματα του κατασκευαστικού τομέα, που ως μην ξεχνάμε –στην Ελλάδα και διεθνώς– είναι η «ατμομηχανή» της οικονομίας, όπως πολλές φορές έχουμε ακούσει να λένε όσοι έχουν την ευθύνη της πολιτικής διαχείρισης. Όσο για το μέλλον, νομίζω ότι ήμουν σαφής, αλλά θα το επαναλάβω, παραλλάζοντας τα λόγια του Καζαντζάκη: Δεν ελπίζουμε τίποτα, φοβόμαστε τα χειρότερα, νιώθουμε σκλαβωμένοι. Κάθε άλλο παρά αισιοδοξούμε.

- Ποια στάση κρατούν οι τράπεζες στην προσπάθεια των κατασκευαστών να αντιμετωπίσουν την κρίση; Τι ζητάτε απ' αυτές;

- Οι τράπεζες στη χώρα μας, δυστυχώς, αντιμετώπιζαν πάντα τον κατασκευαστικό τομέα με του δυσμενέστερους όρους σε σχέση με κάθε άλλο παραγωγικό τομέα. Αυτή την περίοδο ήταν περίπου επόμενο να τον αντιμετωπίζουν ακόμη χειρότερα. Αλλά θα μου επιτρέψετε να επισημάνω ότι το άδικο δεν είναι όλο με το μέρος τους. Καθορίζουν τη στάση τους βλέποντας τη στάση της πολιτείας απέναντι στις

κατασκευαστικές επιχειρήσεις. Η έλλειψη έργων, οι καθυστερήσεις πληρωμών από το δημόσιο και ευρύτερο δημόσιο τομέα, οι υπέρογκες εγγυητικές επιστολές και όλη η αρνητική κατάσταση που έχει δημιουργήσει η πολιτεία στον κατασκευαστικό τομέα, είναι σχεδόν αναπόφευκτο να κάνουν τις τράπεζες ιδιαίτερα σκληρές. Το πρόβλημα, λοιπόν, δεν είναι κατά βάση οι τράπεζες, αλλά η πολιτεία. Μην ξεχνάτε πως ο κατασκευαστικός κλάδος, η «ατμομηχανή» της οικονομίας κατά τη γενική παραδοχή, είναι ο μόνος που εξαιρείται συστηματικά από τους εκάστοτε αναπτυξιακούς νόμους, αλλά και από τα πρόσφατα μέτρα ενίσχυσης του επιχειρηματικού κόσμου, όπως η ενίσχυση από το Ταμείο Εγγυοδοσίας Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων που ως σκοπό έχει την απρόσκοπτη δανειοδότηση των επιχειρήσεων από τις τράπεζες με τα απαραίτητα κεφάλαια κίνησης για την ανάπτυξη και αποτροπή της κατάρρευσης.

- Πάντως, παρά το άσχημο κλίμα οι τρεις - τέσσερις μεγάλες εταιρείες του κλάδου δείχνουν να μην επηρεάζονται ιδιαίτερα. Θεωρείτε ότι η κρίση θα παγιώσει την εικόνα των «δύο ταχυτήτων» στον κλάδο και θα μεγαλώσει την απόσταση μεγάλων-μικρών;

- Είναι γεγονός ότι τα τελευταία χρόνια, κυρίως με ευθύνη του ΥΠΕΧΩΔΕ, επιχειρείται να παγιωθεί στον κατασκευαστικό κλάδο η εικόνα των «δύο ταχυτήτων» μεταξύ των εταιρειών. Και αυτό είναι μεγάλο λάθος, αν μη τι άλλο, γιατί τα έργα δεν είναι και δεν μπορεί να είναι μόνο μεγάλα, αλλά και γιατί οι μεγάλες επιχειρήσεις δεν σημαίνει πάντα ότι κατασκευάζουν καλύτερα, ταχύτερα και φθηνότερα όλα τα έργα. Παρ' όλα αυτά, θα έλεγα ότι και οι μεγάλες επιχειρήσεις δεν μένουν ανεπηρέαστες από τα προβλήματα που αντιμετωπίζει ο κλάδος συνολικά και που επιδεινώνονται στην παρούσα φάση εξαπτίας της χρηματοπιστωτικής κρίσης. Δεν έχουμε καμιά αμφιβολία ότι χρειάζεται μια συνολική και γενναία επανεξέταση των θεμάτων που άπτονται της ανάθεσης και εκτέλεσης των δημοσίων έργων στη χώρα μας και αυτό αφορά εξίσου τις μεγάλες και τις μικρές επιχειρήσεις.

- Τον επόμενο χρόνο έχει προγραμματιστεί η επανάκριση των εργοληπτικών πτυχίων. Θα μπορούσε να γίνει αυτή η διαδικασία υπό τις επικρατούσες συνθήκες;

- Κάτι τέτοιο είναι μάλλον ανέφικτο. Τα οικονομικά δεδομένα που προκύπτουν από τους ισολογισμούς της συντριπτικής πλειονότητας των κατασκευαστικών εταιρειών έχουν εξελιχτεί τόσο άσχημα, ώστε πολύ λίγες εταιρείες ικανοποιούν τα κριτήρια που θέτει ο νόμος. Και φυσικά δεν υπάρχει ορατή προοπτική αναστροφής της κατάστασης. Θα διακινδυνεύσω την πρόβλεψη ότι ούτε το υπουργείο θα θελήσει να προχωρήσει σε μια τέτοια διαδικασία. Τόσο άσχημα είναι τα πράγματα.